

UNIVERSITATEA VÂRSTEI A TREIA – UN RĂSPUNS LA ÎMBĂTRÂNIREA DEMOGRAFICĂ ÎN ORAȘUL GALAȚI

VIOLETA PUȘCAȘU

Articolul de față aduce în atenție un proiect academic, în fapt unul multidimensional, ai cărui beneficiari sunt persoanele vârstnice. Într-un spațiu restrâns, lucrarea abordează două aspecte distincte. În prima parte este prezentată o scurtă istorie a fenomenului universităților vârstei a treia, istorie care intersectează mai multe tipuri de curente sociale. În partea a doua sunt analizate condițiile de apariție ale structurii numite „universitatea vârstei a treia” din cadrul Universității „Dunărea de Jos” din Galați, cu o privire specială asupra contextului demografic. În acest registru de analiză, articolul oferă o prezentare succintă a structurii demografice a primei serii de studenți seniori înmatriculați la U3A Galați. Scopul lucrării este acela de a introduce în dezbaterile sociologice și demografice o nouă temă referitoare la specificitățile românești ale fenomenului U3A în relație directă cu perspectiva îmbătrânirii demografice.

Cuvinte-cheie: universitate, senior, structură, educație, demografie.

SCURTĂ ISTORIE A UNIVERSITĂȚILOR VÂRSTEI A TREIA

Se vorbește din ce în ce mai mult despre învățare pe tot parcursul vieții. Pare să fie noua paradigmă a educației și soluția pentru a răspunde cerințelor existenței sociale contemporane. Și deși sintagma este destul de clară pentru a înțelege că este vorba despre o permanență a stimulării intelctului și a adăugării de noi cunoștințe, întrebările pe care le suscită acest fenomen nu încetează să existe – de unde vine această schimbare, cine este publicul vizat, care este forma în care se materializează, ce domenii sunt privilegiate?

Universitatea populară – străbunica universității vârstei a treia?

Ar putea părea destul de firesc să asociem „universitatea vârstei a treia” cu universitățile populare. În România, existența universităților populare se apropie de 100 de ani, căci Nicolae Iorga o înființa pe cea de la Vălenii de Munte, în 1908. Mai mult ca sigur că savantul s-a inspirat din lumea franceză a cărei atmosferă intelectuală o cunoscuse în timpul studiilor sale la Paris, în anii 1890–1891. Aici primele universități

Adresa de contact a autorului: Violeta Pușcașu, Facultatea de Științe Juridice, Sociale și Politice, Universitatea „Dunărea de Jos”, Strada Domnească, nr. 111, Galați, e-mail: violeta.puscasu@ugal.ro.

populare apar la sfârșitul secolului al XIX-lea, deși inițiativele scandinave¹ în materie de educație populară sunt anterioare celor franceze. Totuși Franța, țară cu o lungă tradiție educațională, rămâne sursa principală a numeroase inovații sociale care vor fi copiate mai apoi de lumea europeană.

În privința universităților populare, contextul este revelator – afacerea Dreyfuss în plină desfășurare, conturarea unei stângi umaniste intelectualiste și o schimbare în structura sociodemografică. Parisul este orașul care va găzdui prima sa universitate populară în 1899. Inițiativa aducea împreună burghezul în frac, preocupat să se aplece asupra unora dintre nevoile poporului, și muncitorul în salopetă, curios să înțeleagă lumea și secolul, care se schimbau (Lenoir, 2014). Există în mod vădit o dimensiune politică în acest mecanism, căci universitățile populare, la începuturile lor, se bazuau, în primul rând, pe disponibilitatea intelectualilor care doreau să lumineze poporul și nu atât pe o cerere reală din partea muncitorilor (Pujol, 1981).

Se cuvine însă să adăugăm și alte note contextului în care apar universități populare. Secolul al XIX-lea abundă în preocupări pentru popularizarea educației, exprimate sub forma apariției bibliotecilor publice, a conferințelor și întâlnirilor organizate sub patronajul bisericii, sau pur și simplu a cursurilor pentru adulți. Este epoca apariției utopiilor, a egalitarismului și cristalizării democrațiilor.

Mai târziu, după al doilea război mondial, multe dintre scopurile și elementele de funcționare ale universităților populare se vor regăsi în universitățile destinate vârstei a treia, iar în cazul acestora din urmă, Franța este incontestabil pionieră.

Nimic din datele de început ale ideii profesorului Pierre Vellas nu anunță dimensiunea fenomenului. Totul a plecat de la curiozitatea firească a cercetătorului care își puna întrebarea dacă activitatea intelectuală la vârsta senectuții poate să influențeze calitatea vieții. Nicio idee preconcepută asupra posibilelor rezultate, doar un grup de voluntari și disponibilitatea unui laborator de cercetare de a-i urmări.

Și cum rezultatele s-au dovedit surprinzător de pozitive, universități destinate vârstei a treia au apărut rapid în mai toate marile instituții de învățământ superior din Franța, care s-au grăbit să adopte generoasa idee – împărtășirea cunoștințelor și reducerea diferențelor culturale, prin deschiderea de spații ale cunoașterii.

Numele simplificate sub care încep să circule sunt fie U3A, fie UTA.

Mediul nu întârzie să devină concurențial, căci tot mai multe asociații, instituții și organizații propun cursuri de o varietate impresionantă. Chestiunea învățării și a efectelor acesteia asupra persoanei umane rămâne primordială, dar noul mecanism pus în funcțiune are și un valoros cuplaj social. Mai mult chiar, această idee a legăturii sociale pare să fie fundamentală în unele cazuri. Pentru unii inițiatori, aceste structuri sunt în aceeași măsură și un proiect militant, care anunță o societate în schimbare, un răspuns adecvat al academiei la nevoile societății, principii de egalitate, educație pentru toți, o bătrânețe de calitate etc. De altfel, militantismul și benevolatul sunt două dimensiuni cardinale ale operațiunii U3A (Pujol, 1981).

¹ În 1844, pastorul Nikolai Grundtvig crea în Danemarca o școală pentru adulți (*folkehøjskoler*), iar în 1868 luau ființă primele universități populare în Suedia.

Aproape instantaneu, modelul se extinde și dincolo de Canalul Mânecii. Dar într-un cadru cultural-ideologic diferit, filosofia de abordare este și ea diferită: mai democratică, în sensul diminuării rolului profesorului, în schimbul creșterii participării deschise la dezbateri a tuturor membrilor. Acest fapt a făcut ca activitățile să se desfășoare din ce în ce mai mult în afara mediului academic, căpătând un pronunțat caracter asociativ și cu o necesară componentă financiar-contabilă proprie pentru întreținere. Față de rădăcina U3A franceză, noile U3A britanice erau în primul rând comunități de autosuport, bazate pe voluntariat și cooperare socială (Formosa, 2010), organizate ca ONG independente. Treptat, fenomenul U3A se extinde și se adaptează la tot mai multe spații culturale, iar trecerea de la modelul francez la cel britanic în cursul evoluției chiar a aceleiași U3A este, de asemenea, o realitate. Un exemplu grăitor îl constituie universitatea vârstei a treia din Liège, care a luat naștere, inițial, din colaborarea universității cu administrația locală, dar care se va desprinde ulterior de acestea pentru a forma o structură autonomă, ajungând să fie astăzi una dintre cele mai mari asociații din domeniul U3A-urilor, numărând peste 3 500 de aderenți, o adevărată „mică industrie socială” (Pușcașu, 2015).

Creșterea constantă a segmentului vârstnic și multiplicarea posibilităților de informare au făcut ca, în ultimele două decenii ale secolului trecut, să apară din ce în ce mai multe U3A în toate cele cinci continente (Vellas, 2016). Numărul lor mare a condus, în mod firesc, la diversificarea tipologică, urmare a particularităților culturale și politice din fiecare țară, ceea ce ar îndreptăți afirmația că, astăzi, există tot atâtea tipuri de U3A câte țări există! În realitate, în materie de organizare, rămân în continuare doar două categorii majore de U3A: una mai elitistă, ale cărei principale atribute sunt academismul și gratuitatea, și o ramură mai puțin universitară, de tip „grand public”, eteroclită și comercială, unde participarea la cursuri impune plata unei taxe.

Oricum ar sta lucrurile sub aspect organizatoric, este evident că experiența oferită cursanților în cadrul unei asemenea structuri este mai mult decât doar una educațională. U3A-urile sunt marcate de o notă de vitalitate și dinamism care trec dincolo de ceea ce este întâlnit, în mod normal, în formele de educație pentru adulți (Huang, 2006). Conform lui Huang (2006), aceste structuri de educație îndeplinesc numeroase funcții sociale și individuale pozitive – ajutorarea persoanelor singure și vârstnice să resocializeze prin formarea de noi grupuri de interes, furnizarea de oportunități și stimularea folosirii acestora în timpul liber al vârstnicilor care altfel ar fi echivalentul inactivității, dezvoltarea creativității și sporirea vizibilității persoanelor vârstnice.

U3A în România

Având în vedere contextul european, apariția unei universități a vârstei a treia și în România, în anii '80 ai secolului al XX-lea, probabil că nu ar trebui să mire pe nimeni. Sau poate că da, tocmai pentru că aceasta reprezenta o practică de inspirație occidentală, lucru puțin agreat în sistemul comunist centralizat. Însă oricare ar fi poziția față de fenomen, un fapt este sigur – formula românească a universității

vârstei a treia nu are în spate aceleași premise demografice ca ale U3A-urilor occidentale. România acelor vremuri nu era nici pe departe în situația unui risc de îmbătrânire demografică, căci politica pronatalistă a regimului comunist, lansată în 1966, produsese efecte vizibile în structura populației, iar ponderea celor peste 65 de ani era în jur de 8%! Dată fiind însă notorietatea Anei Aslan, ca exponentă de mare vizibilitate a geriatriei românești în lume, și pe fondul unui sistem ideologic care clama grija pentru om, inițiativa pentru o universitate a vârstei a treia a prins contur. Surprinzător, însă, nu într-un mare oraș, ci în micul orașel Roman.

Inaugurată la 3 octombrie 1986, prima instituție de acest fel din țara noastră, cum o anunță prospectul-program, era realizată „printr-o strânsă colaborare între Institutul Național de Gerontologie și Geriatrie, Casa de Cultură a Sindicatelor din Roman, Consiliul Sindicatelor și Comitetul Municipal de „Cruce Roșie” Roman, precum și cu concursul unor instituții medicale și cultural-sociale din București și Roman, din Iași, precum și din alte orașe, cum ar fi Piatra Neamț, Cluj-Napoca, Ploiești, Pitești, Târgu Mureș” (Prospectul-program, 1986).

Din această înșiruire de contributory reiese prima trăsătură a nașterii U3A de la Roman – crearea „universității” este rezultatul mai multor actori, între care nu se identifică cu claritate un fondator, ci paternitatea ideii de origine se pierde într-o masă colectivă/istă.

În al doilea rând, are ingredientele unei U3A metis, căci, pe de o parte, sarcina pe care și-o propune are la bază obiective educaționale și sociale și deziderate medicale, conform modelului francez, însă din punct de vedere al afilierii instituționale este complet non-academică. Pe de altă parte, însă, pentru a induce ideea de academism, în structura Universității Vârstei a III-a de la Roman au existat patru „facultăți”: Facultatea Social-Politică, Facultatea Umanistică, Facultatea de Gerontologie și Geriatrie, Facultatea de Hobby-uri și Terapie Ocupațională. Că U3A Roman integra o vădită componentă politică o probează faptul că „decanul” Facultății Social-Politice era un activist al comitetului municipal Roman și că primul curs ținut s-a numit „Din gândirea politică, filosofică, economică și socială a Secretarului General al Partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și contribuția sa la îmbogățirea teoriei și practicii revoluționare!!!”, în timp ce „decanul” Facultății de Hobby-uri și Terapie Ocupațională era președintele CAR pensionari și al clubului pensionarilor din Roman.

Structura de la Roman funcționează cu un amestec de influențe și practici, lucru care reiese din faptul că deși se numește Universitatea Vârstei a III-a, programul său spune că „se adresează în primul rând populației ieșită la pensie, dar, ea este larg deschisă tuturor vârstelor, tuturor celor care doresc să se informeze în domeniul problematicii gerontogeriatrică sau să participe într-un fel sau altul la rezolvarea complexelor probleme ale vârstei a III-a și ale raporturilor acesteia cu celelalte vârste ale societății”. Acest aspect o leagă foarte clar atât de una din ramificațiile pe care U3A le dezvoltase deja în Franța, sub forma „univesité du temps libre – UTL”, dar și de propria noastră istorie românească a universităților populare. De altfel, faptul este confirmat de autodefinirea pe care o găsim în același prospect-program: „universitatea vârstei a III-a a fost concepută ca un for de răspândire a culturii, a cunoștințelor științifice și tehnice, ca o tribună pentru afirmarea ideilor creatoare,

progresiste, deschisă larg tuturor generațiilor”, text care seamănă întrucâtva cu ceea ce își propunea Iorga la Vălenii de Munte – „am deschis aceste cursuri de vară cu scopul dublu: de a trezi sufletul românesc de pretutindeni și de a schimba, prin acest suflet, chiar formele de stat, și de a răspândi cât mai multă lumină și învățătură bună”.

Universitatea Vârstei a III-a Roman nu a funcționat decât doi ani, dar urme ale activității acesteia se mai găsesc încă în câteva amintiri și memorii individuale pe care le-am descoperit în propria familie.

U3A la Galați

Ideea de a crea o U3A la Galați a venit în urma unei misiuni academice Erasmus la Liège a autoarei acestui articol. Întâlnirea cu cea mai mare structură de acest tip din Europa a fost momentul cuplajului între teoria demografică și realitatea punctuală. La întoarcere, într-un dialog colegial informal cu decanul Florin Tudor, a apărut întrebarea declanșatoare: „de ce nu am face și la Galați o universitate pentru vârstnici?”. Au urmat câteva luni de cercetare, vizite de lucru și informare la Toulouse, Metz și Paris, chestionare pe plan local, stabilirea activităților și, în final, deschiderea, pe 10 octombrie 2016, în Aula Magna a Universității „Dunărea de Jos” din Galați. Dincolo de argumentele personale și de vizionarismul sau disponibilitatea pentru implicare într-un demers social – caritativ a fondatorilor, deschiderea unei universități pentru vârstnici în mediul academic gălățean s-ar putea explica prin totalitatea elementelor care caracterizează mediul urban din regiune.

Tipologic, U3A Galați aparține modelului francez – gratuitate și academism. Sub aspect organizatoric instituțional, structura este gestionată prin două pârghii. Prima vizează dimensiunea științifică, respectiv alegerea cursurilor și conținuturilor. Pentru acest aspect, după modelul toulousan, U3A Galați a fost constituită ca laborator de cercetare al Centrului de Cercetări Juridice, Administrative, Sociale și Politice, prin Hotărârea Senatului Universității „Dunărea de Jos”, în 28 iunie 2016. În cadrul acestuia, urmează să se desfășoare cercetarea fenomenelor legate de îmbătrânirea demografică, politicile sociale asociate, studii de caz privitoare la diversele grupuri de cursanți, efectele învățării la vârsta a treia etc. A doua pârghie o reprezintă componenta administrativă, care vizează înmatricularea cursanților, prelucrarea dosarelor și gestionarea activității propriu-zise a U3A (orar, comunicare cu studenții seniori și lectorii intervenanți, organizarea evenimentelor etc.), lucru care este asigurat prin Departamentul de Formare Continuă și Transfer Tehnologic (DFCTT) din cadrul Universității „Dunărea de Jos” Galați. Activitatea DFCTT este reglementată printr-o Metodologie specifică și este în acord cu prevederile Legii 1/2011 privitoare la educație continuă și învățare pe tot parcursul vieții. În cadrul DFCTT, U3A este asimilată unui program de studiu de scurtă durată (un an academic), coordonat de un director de program, în fapt unul și același cu directorul Centrului de cercetări care găzduiește laboratorul U3A.

Universitatea Vârstei a Treia Galați este membră a Asociației Internaționale a Universităților Vârstei a Treia, ceea ce îi asigură conectivitatea la un amplu flux de evenimente și informații despre activități similare din alte țări ale lumii.

CONTEXT ȘI PARTICULARITĂȚI DEMOGRAFICE ALE PRIMEI U3A ÎN ROMÂNIA POSTDECEMBRISTĂ

Înțelegerea, din exterior, și gestionarea, din interior, a unui asemenea proiect nu se poate realiza în afara cunoașterii cadrului în care funcționează U3A ca structură aflată la intersecția dintre oferta universitară și nevoile reale ale societății. Contextul este unul multistratificat, palierului demografic trebuind să se adauge, în mod firesc și obligatoriu, trăsăturile cadrului socioeconomic, politic și legislativ. Cum amploarea unei astfel de analize excede scopului și posibilităților de analiză într-un singur articol, ne vom limita în cele de față doar la prezentarea câtorva caracteristici demografice de bază, ca argument al apariției fenomenului universității vârstei a treia la Galați.

Municipiul Galați prezintă, la scară redusă, aceleași trăsături demografice specifice întregii României de după 1990, respectiv scăderea numerică și îmbătrânirea populației. Cauza directă a acestei stări de lucruri o reprezintă bilanțurile negative ale dinamicilor naturală (natalitate – mortalitate) și migratorie (veniri – plecări). Procesele demografice au însă o suită de condiționări socio-economice și politice a căror acțiune se dezvăluie, inerțial, uneori la mare distanță de momentul producerii lor.

Numărul locuitorilor orașului Galați scade vertiginos după revoluție, fapt relevat de datele înregistrate la recensămintele din 2002 și 2011, iar această scădere este superioară ritmurilor naționale (*Tabelul nr. 1*).

Tabelul nr. 1

Rata de scădere demografică² în perioadele intercensitare în România și în municipiul Galați

Recensământ	Galați		România	
	Populația	Rata de scădere intercensitară (%)	Populația	Rata de scădere intercensitară (%)
1992	326 141		22 810 035	
2002	298 861	-8,36	21 680 974	-4,95
2011	249 432	-16,54	20 121 641	-7,19

Sursa: Cercetarea autorului.

Și dacă scăderea naturală și migrația netă negativă înregistrate statistic erau fenomene ușor cuantificabile, după aderarea la UE apare din ce în ce mai acut un al treilea fenomen, cel al migrației externe temporare, neînregistrată statistic, care complică tabloul analizei demografice corecte. Se știe că migrația este un fenomen selectiv, prin aceea că antrenează cu prioritate persoane cu un anumit profil de vârstă. Adulții cu vârste cuprinse între 25 și 39 ani formează cu predilecție cohortele cele mai reprezentative.

² $R_c = (P_2 - P_1) / P_1 \times 100 = (P_2 / P_1 - 1) \times 100$.

În cazul municipiului Galați, declinul și reconfigurarea demografică sunt direct legate de mutațiile produse în peisajul economic local și regional. Privatizarea fostului mare combinat siderurgic și închiderea succesivă a unui lanț de activități dependente de acesta, atât în Galați, cât și în Brăila și localitățile învecinate, au contribuit decisiv la scăderea numerică a populației. Combinatul singur a pierdut în ultimii 15 ani peste 25 000 de angajați, prin disponibilizare sau pensionare, la care se adaugă alte câteva mii de salariați ai șantierului naval. Cei mai mulți au părăsit Galațiul îndreptându-se către reședințele secundare de altă dată din mediul rural.

Datele furnizate de Direcția județeană de statistică Galați vorbesc despre un efectiv de sub 200 000 de gălățeni rezidenți la începutul anului 2016, ceea ce, coroborat cu ritmurile de scădere de mai sus, pare să conducă în viitor la o înjumătățire a numărului de locuitori ai orașului față de câți erau acum 25 ani!

Declinul demografic al orașului este o realitate dură și consecințele sale sunt încă subestimate. Consecutiv, segmentul populației cu vârste peste 60 ani a crescut de la 8,7% în 1992 la peste 20% în 2016! În acest context, inițiativa deschiderii unei U3A s-a dovedit a fi un răspuns potrivit la așteptările unei părți a populației din acest segment.

Structura demografică a U3A Galați

Cercetarea empirică vizează 160 de persoane, respectiv studenții seniori ai primei serii înscrise pentru anul universitar 2016–2017 la U3A Galați. Au fost utilizate datele demografice oferite de fișa de înscriere, privitoare la vârstă, sex, nivel de instruire și profesie, iar prelucrarea acestora a avut drept scop cunoașterea principalelor trăsături ale grupului.

Vârsta este prima variabilă demografică luată în analiză, cu atât mai mult cu cât aceasta a funcționat ca unic criteriu de „admitere” la U3A, limita inferioară de vârstă fiind de 55 ani.

În analiza structurii pe vârste, demografia folosește două noțiuni – vârsta exactă, exprimată în ani, luni, zile, adică vârsta la un moment precis, și vârsta în ani împliniți sau vârsta la ultima aniversare. Pentru analiza de față am ales a doua variantă, aceasta fiind și cea cu care operează frecvent statistica demografică. Analiza distribuției claselor anuale de vârstă de peste 55 ani este reprezentată în *Figura 1*.

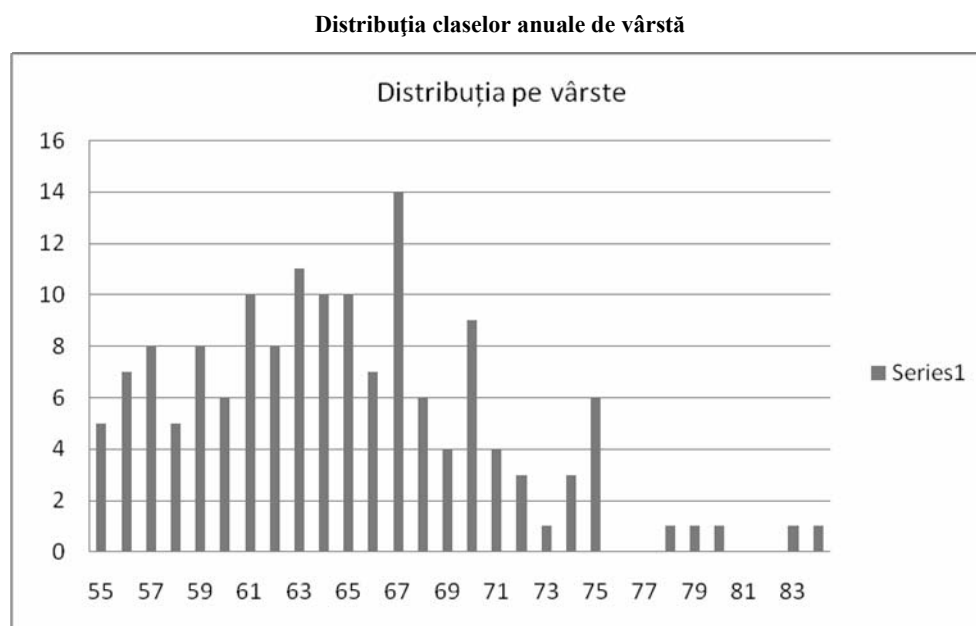
Se observă cu ușurință faptul că masa critică balansează în intervalul 55–65 ani. Vârsta medie a grupului U3A Galați este de 64 ani, iar cel mai vârstnic student senior are 84 de ani.

Nu e lipsit de importanță faptul că în urma calculelor a fost identificată o anumită proporționalitate directă între structura pe grupe a populației de peste 55 ani din orașul Galați și cea a grupului U3A (*Tabelul nr. 2*).

În privința structurii pe sexe, între cei 160 de studenți seniori, 104 sunt persoane de sex feminin, respectiv 65% din total. Acest lucru confirmă, pe de o parte similitudinile cu celelalte U3A din Europa și din lume în care dominantă

feminină este aproape o regulă, și, pe de altă parte, disponibilitatea mai mare a sexului feminin pentru activități complementare și educație.

Figura 1

Sursa: Cercetarea autorului.

Tabelul nr. 2

Distribuția grupelor de vârstă

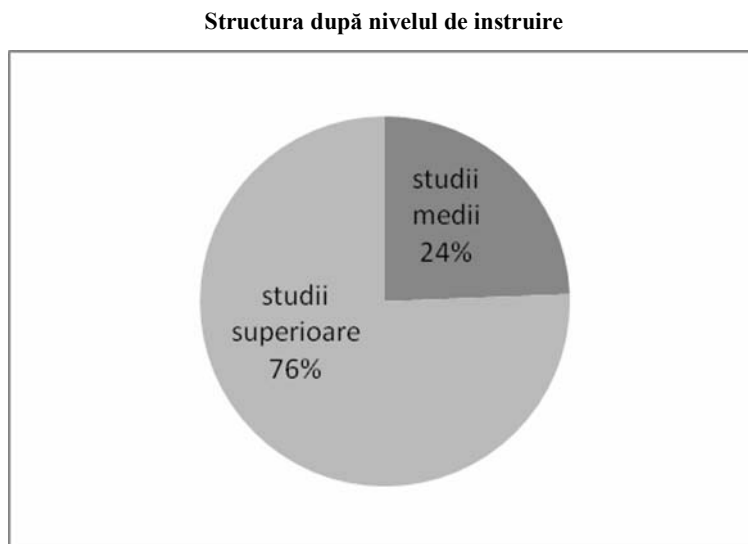
Grupa de vârstă	Galați(%)	U3A (%)
55-59	27	26
60-64	26	28
65-69	17,4	25,5
70-74	11,4	12,5
75-79	9,7	6,2
80-85	5,5	1,8
>85	3	0

Sursa: Cercetarea autorului.

În privința nivelului de studii al cursanților, configurația comunității U3A Galați relevă o majoritate covârșitoare a deținătorilor unei diplome de învățământ superior (Figura 2). Acest fapt explică în mare măsură opțiunea pentru universitate și reluarea contactului cu un mediu pe care îl percep ca valorizant.

Un criteriu relevant pentru caracterizarea studenților seniori de la Galați îl constituie gradul de activitate, respectiv de ocupare într-o activitate economică, 15% dintre cursanți fiind încă câmpul muncii.

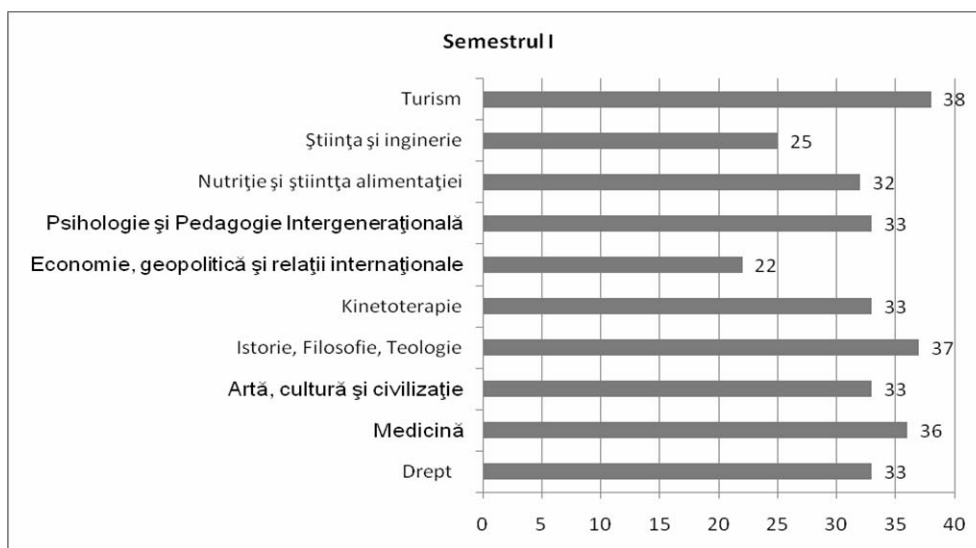
Figura 2

Sursa: Cercetarea autorului.

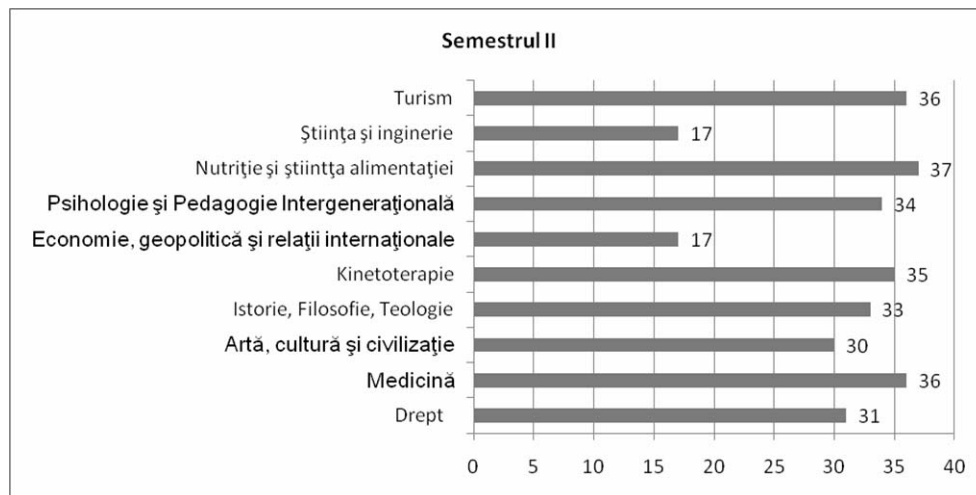
Alegerea cursurilor reprezintă, de asemenea, un indicator-cheie într-o eventuală tipologie a cursantului U3A. Acesta a putut alege în momentul înscrierii maxim trei module pe fiecare semestru, dintr-o ofertă de zece module universitare (Figurile 3a, 3b).

Figura 3a

Sursa: Cercetarea autorului.

Figura 3b

Sursa: Cercetarea autorului.

Deși dispunem deja de o mică bază de date incluzând argumentele alegerii U3A (pe baza chestionarelor inițiale), detalierea și comentarea acestora va face obiectului unei analize distincte viitoare, când se vor adăuga rezultate ale chestionarelor postcursuri.

CONCLUZII

Prin cele expuse în articolul de mai sus au fost creionate mai multe aspecte. În primul rând am urmărit să evidențiem traseul unui fenomen social, cel al universităților vârstei a treia. Acesta se bucură deja de o istorie proprie, în relație directă cu numeroasele transformări demografice din societatea contemporană. În al doilea rând, cele prezentate în legătură cu U3A Galați relevă receptivitatea și reactivitatea unei comunități concrete față de dinamicile demografice și culturale actuale. Mai mult decât atât, mica analiză asupra structurii U3A Galați a avut drept scop nu doar relevarea unei situații particulare, ci și deschiderea unei posibile piste în cercetarea sociologică, educațională și demografică viitoare, în relație cu o posibilă multiplicare a universităților vârstei a treia în România generată de amplificarea fenomenului îmbătrânirii demografice.

Nu în ultimul rând, mesajul de fond trimite către necesitatea reformulării permanente a politicilor publice guvernamentale, dar și a măsurile administrative locale, în paralel cu implicarea tuturor actorilor sociali, lucru care devine nu doar un deziderat, ci o obligație, în contextul schimbărilor demografice structurale care vor marca viitorul.

BIBLIOGRAFIE

- Formosa, M., *Lifelong Learning in Later Life: The Universities of the Third Age*, in “The LLI Review. Annual Journal of the Osher Lifelong Learning Institute”, vol. 5, 2010.
- Ghețău, V., *Declinul demografic și viitorul populației României. O perspectivă din anul 2007 asupra populației României în secolul 21*, Buzău, Editura ALPHA MDN, 2007.
- Huang, C., *The University of the Third Age in the UK: An interpretative and critical study*, in “Educational Gerontology”, vol. 35, no. 10, 2006, pp. 825–842.
- Lenoir, H., *Brève histoire des Universités Populaires*, 2014, disponibil online la www.hugueslenoir.fr/breve-histoire-des-universites-populaires (accesat la 20 august 2016).
- Pujol, G., *L'éducation populaire, histoires et pouvoirs*, Paris, Editions de l'Atelier, 1981.
- Puşcaşu, V., *The university of third age – indicative of a different kind of society*, in “The USV Annals of Economics and Public Administration”, vol. 15, issue 2(22), 2015.
- Vellas, F., *Cuvânt la deschiderea Universității Vârstei a Treia*, Galați, 10 octombrie 2016.
- *** *Universitatea Vârstei a Treia Român*, Prospect-Program, Întreprinderea Poligrafică Braşov, 1988.

This article brings into focus an academic project, in fact a multidimensional one, whose beneficiaries are elder persons. In a small space, the paper addresses two distinct aspects. The first part gives a brief history of the phenomenon of the universities of the third age, history intersecting several social trends. In the second part are analyzed the conditions of the appearances of the structure called the “university of the third age” from the “Lower Danube” University of Galati, with a special focus on the demographic context. In this registry analysis, the article provides a brief overview of the demographic structure of the first series of senior students enrolled at U3A Galati. The purpose of this paper is to introduce into sociological and demographic debate a new theme on the Romanian specificities of U3A phenomenon directly related to the aging population perspectives.

Keywords: university, senior, structure, education, demography.